

33. Sprawy z zakresu geologii i górnictwa

W sprawach zarejestrowanych pod symbolem 606 jedną z głównych kwestii, będących przedmiotem rozważań Sądu, był problem opłat eksploatacyjnych oraz zaliczenia wpłat oraz nadpłat na poczet opłat za wydobywaną kopalinę. Rozpatrywane były również skargi, dotyczące (podobnie jak w latach ubiegłych) ustalenia zakresu znaczeniowego pojęcia interesu prawnego.

W sprawie o **sygn. akt VI SA/Wa 557/07** ze skargi Prokuratora Okręgowego w L. na decyzje Ministra Środowiska w przedmiocie opłaty eksploatacyjnej Sąd prawomocnym wyrokiem z dnia 6 września 2007 r. decyzje te uchylił. Organ bowiem umorzył postępowania odwoławcze z wniosków Prezydenta Miasta L., Burmistrza Gminy P., Wójta Gminy L. i Wójta Gminy J., stwierdzając, iż gminy nie są stronami postępowań w sprawie wymierzania opłat eksploatacyjnych, gdyż posiadają jedynie interes faktyczny w uzyskaniu najwyższych z nich wpływów, a nie interes prawny, uzasadniający przypisanie im statusu strony w postępowaniu administracyjnym.

Wykonując wytyczne, zawarte w wyroku NSA z dnia 8 lutego 2007 r. (sygn. akt II GSK 240/06), Sąd przyjął, że kwestia legitymacji procesowej organów gmin do występowania w charakterze strony w postępowaniach o wymierzenie opłat eksploatacyjnych została przesądzona przez NSA w wyroku z dnia 29 maja 2002 r. (sygn. akt II SA 656/02) oraz w wyroku SN z dnia 18 stycznia 2002 r. (sygn. akt III RN 190/00). Ponieważ ocena prawna wyrażona w orzeczeniu Sądu wiąże w sprawie ten Sąd oraz organ, którego działanie lub bezczynność było przedmiotem zaskarżenia, organ obowiązany był rozpoznać merytorycznie sprawy o wymierzenie opłat eksploatacyjnych na skutek wniosków o ponowne rozpatrzenie spraw, wniesionych przez ww. gminy.

W sprawie o **sygn. akt VI SA/Wa 751/07** Sąd rozpoznał skargę K. S.A. w K. na postanowienie Ministra Środowiska w przedmiocie zaliczenia dokonanych wpłat na poczet zaległości z tytułu opłaty eksploatacyjnej za wydobywaną kopalinę. Prawomocnym wyrokiem z dnia 21 września 2007 r. stwierdził nieważność zaskarżonego postanowienia, ze względu na brak podpisu na dokumencie, stanowiącym do niego załącznik. W załączniku tym zostały zamieszczone wpłaty, dokonane zarówno w okresie, kiedy organ nie miał obowiązku wydawania takich postanowień (do 1 stycznia 2003 r.), jak i po tej dacie. Innymi słowy, organ dokonał

tam proporcjonalnego podziału kwot wpłaconych na poczet zaległości i odsetek za okres od kiedy ciążył na nim obowiązek dokonania tej czynności w formie postanowienia. Zdaniem Sądu, wskazanie przez organ szczegółowego rozliczenia wpłat w wymienionym załączniku, w istocie oznacza, że załącznik ten stanowi integralną część rozstrzygnięcia. Zatem - skoro z istoty postanowienia, wydanego na podstawie art. 62 § 4 Ordynacji podatkowej, wynika, że jest w nim dokonywany proporcjonalny podział kwoty wpłaconej na poczet zaległości i odsetek, - to wyliczenie to może zostać zawarte w treści postanowienia, bądź też w jego załączniku. W przypadku skorzystania z drugiej możliwości, również załącznik winien być podpisany.

W sprawie o **sygn. akt VI SA/Wa 873/07** prawomocnym wyrokiem z dnia 21 września 2007 r. Sąd oddalił skargę, wniesioną przez K. S.A. w K. na postanowienia Ministra Środowiska w przedmiocie zaliczenia stwierdzonych nadpłat z tytułu podatku od nieruchomości wraz z należnym od nich oprocentowaniem na poczet zobowiązań z tytułu zaległej opłaty eksploatacyjnej.

Na gruncie art. 76 i art. 76a Ordynacji podatkowej, Sąd uznał, że w postanowieniu o zaliczeniu nadpłat przyjmuje się wysokość nadpłaty wynikającą z zeznania (deklaracji) albo z decyzji organu podatkowego i nie ma podstaw do określania w nim wysokości nadpłaty. Organ prawidłowo więc dokonał zaliczenia nadpłaty z tytułu podatku od nieruchomości, której wysokość ustalono ostatecznymi decyzjami, stwierdzającymi tę należność. Sąd podzielił stanowisko organu, zgodnie z którym dzień wydania postanowienia nie jest dniem dokonania zaliczenia nadpłaty na poczet zaległości podatkowych, co wynika z art. 76a § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Natomiast zarachowanie nadpłaty na poczet zaległości podatkowych w sytuacji, kiedy nadpłata powstała wcześniej niż zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa już z chwilą wymagalności zaległości podatkowej, co właśnie miało miejsce na gruncie tej sprawy. Nadpłata w podatku od nieruchomości zaistniała bowiem wcześniej, niż zaległość z tytułu opłaty eksploatacyjnej (decyzje dotyczące nadpłat - odnoszą się do lat 1993, 1994, 1996, natomiast zaległości z tytułu opłaty eksploatacyjnej dotyczą 2001 r.).

Według Sądu, organ na podstawie art. 76a § 1 ww. ustawy ma obowiązek wydania postanowienia, które jedynie stwierdza dokonane z mocy prawa zaliczenie na poczet zaległości podatkowych. Orzeczenie takie potwierdza to zaliczenie, ale tego

stanu nie konstituuje. Określenie przez ustawodawcę momentu, od którego należy zarachować powstałe nadpłaty na poczet zaległości podatkowych, wskazuje na to, że nie tylko data wydania decyzji o stwierdzeniu nadpłaty, ale również data złożenia wniosku o jej stwierdzenie, nie ma znaczenia dla określenia momentu zaliczenia nadpłaty na poczet zaległości podatkowych. W tych okolicznościach faktycznoprawnych podniesiony przez stronę skarżącą zarzut przedawnienia (z końcem 2006 r.) zobowiązania podatkowego z tytułu opłaty eksploatacyjnej okazał się niezasadny, ponieważ w wyniku ustawowego zarachowania nadpłaty sporne zobowiązanie wygasło z chwilą wymagalności zaległości podatkowej.